فروشگاه ، بزرگترین سایت تخصصی معماری

جهت مشاهده آموزش نرم افزارهای معماری از صفر تا ۱۰۰ با زبان فارسی و با کمترین هزینه اینجا را کلیک کنید.

جهت مشاهده نقشه ها ، پایان نامه و طرح های نهایی آماده معماری جهت کانسپت گرفتن و یا تحویل پروژه اینجا را کلیک کنید.

جهت مشاهده مقالات ، رسالات و مطالعات نهایی آماده معماری جهت تحویل پروژه اینجا را کلیک کنید.

بزرگترین سایت تخصصی معماری WWW.CADYAR.COM

جهت عضویت در کانال ما در تلگرام کافیست روی عکس زیر کلیک کنید.

برای انجام پروژه های عمران و معماری با ما تماس بگیرید.
۰۹۹۰۷۵۳۰۹۲۰

آیدی تلگرام https://t.me/Cadyar٦٠

آیدی تلگرام https://t.me/Cadyarmemar

ایمیل Vrya.cadyar@gmail.com

جهت مشاهده مطالب زیر به صورت رایگان کافیست روی لینک روبرو عنوان موردنظر کلیک کنید

دانلود رایگان کتب معماری HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=473

آموزش رایگان پست پروداکشن در معماری HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=262

دانلود رایگان مقالات معماری HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=1377

دانلود رایگان نقشه های معماری HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=206

دانلود رایگان رساله و مطالعات معماری HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=1300

آموزش رایگان نرم افزار های معماری HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=283

جهت مشاهده مطالب کاربران مهمان که مطالب خود را به صورت رایگان و یا در قبال هزینه به اشتراک گذاشته اند در سایت کدیار اینجا کلیک کنید.

شما نیز میتوانید مطالب خود را در سایت کدیار به اشتراک بگذارید تا بدونه هیچ هزینه ای صاحب شغل دوم شوید.

جهت اشتراک گذاشتن مطالب خود اینجا را کلیک کنید.

جهت دریافت هرگونه رساله و مطالعات معماری با قیمت پایین با ما تماس بگیرید.

۰۹۹۰۷۵۳۰۹۲۰

چکیده مطالب رساله کانون پرورش فکری کودکان در 257 صفحه در قالب ورد:

فرق بين معماري كودكان و بزرگسالان چيست ؟ آيا اين دو نوع معماري با هم فرق دارد ؟
آيا معماري يك بنا از سني به سن ديگر تغيير پذير است ؟
بي شك اين تغيير اجباري به نظر مي آيد . بعدهاي يعني براي كودكان امري است كه همگان بدان برخورد كرده ايم . اطاقي كه در طفوليت بزرگ مي شود بعد از گذشت سالها كوچك است . ديوار بلند اينك حصارك كوتاهي است ، اين خود گويای مسئله سن و مقياس كودك بوده و با در نظر گرفتن اينكه تلاش عملي كودك معيار مي باشد جواب سئوال بالا مثبت است .
اطفال با حركات سريع ، روح سركش ، آزادي سر شت و بازيگوشي و خارج بودن از تيپهاي بزرگسال ساختاري ديگر به طرح مي دهند .
فضاي ساخته شده چه مفهومي براي كودك دارد ؟ درك كودك از فضا با درك ما كاملاً متفاوت است . او تمام تصاوير معمارانه را بر حسب هوش لحظه اي و تخيلش بكار مي برد . كودك دوست دارد فضايي قابل تغيير در اختيار داشته باشد تا بتواند ردپايي از خود در آن بجاي بگذارد و بدين ترتيب نقاط مشابه ويژه خود را بوجود آورد . اينگونه احساس تعلق به محيط دست مي يابد .

محيطهاي مناسب براي كودكان :

منظور از طرح و اجراي محيط مناسب براي كودكان فراهم نمودن بستر و عاملي موثر جهت تحقق قابليتهاي بالقوه وجودي براي شناخت وجوه شناختي و جسمي و تضمين رشد كامل آنهاست .
نقش محيط فيزيكي با توجه به مطالعات گذشته از يك سو به عنوان بستري براي شكل گيري قالبهاي فطري و طرح كلي ايجاد وجودي وي از سوي ديگر عاملي موثر براي پايه ريزي و گسترش داشته هاي ذهني ، محتواي شناخت و مهارتهاي بدني وي در نظر مي گيريم .

جابجايي ، خراب كردن ، ساختن و نظاير آنها ، فعاليتهايي هستند كه به اولويت امكان بوجود آوردن دنيايي در مقياس خودش را مي دهد .
كودك در فضايي احساس تعلق مي كند كه در آن ردپايي از خود بر جاي بگذارد و محيط بايد قابليت تجهيز و نشانه گذاري توسط كودك را داشته باشد .
محيط و بتسر مناسب رشد كودكان شامل آن اماكن و مسيرهاي ارتباطي است كه علاوه در برآورده ساختن مقاصد در نظر گرفته شده براي هر يك پاسخگوي نيازهاي وجودي كودكان در مراحل رشد بوده و با تواناييهاي آن نيز هماهنگ باشد .
كودك قبل از هر چيز به ارضاء عاطفي و احساس پيوند با محيط فيزيكي و اجتماعي خود نيازمند است بنابراين استفاده محيط مناسب ، وجود محركها و انگيزه هاي لازم و منطبق با هر مرحله رشد كودك است .
يكي ديگر از ويژگيهاي محيط مناسب ، انطباق داشتن با توانايي شناختي و ادراكي كودكان است .

هوا شناسی شهر بجنورد:

شهر بجنورد در طول جغرافیایی ۱۹ و ۵۷ و عرض جغرافیایی ۲۸ و ۳۷ و با ارتفاع ۱۰۹۱ متراژ سطح دریا در فاصله هوایی ۵۷۴ کیلومتری تهران و ۲۲۰ کیلومتری مشهد در دامنه رشته کوههای آلاداغ که ادامه رشتهبه موازات مرز ایران و شوروی قرار دارد – بجنورد اقلیم در داخل جلگه ای است که از چهار جهت محور کوههای بلند است به همین دلیل آب و هوای این شهرستان معتدل، نیمه معتدل مرطوب است. بجنورد در منطقه ای با زمستانهای سرد و تابستانهای معتدل قرار گرفته است. بنابراین تابش در این منطقه دارای اهمیت است. بالاترین درجه حرارت در تابستان حدود ۳۵ است و در زمستان ها کاهش دما تا ۲۸ نیز مشاهده شده است. میانگین دمای هوا ۱۴ می باشد.

رطوبت رطوبت نسبی بجنورد ۷۵-۴۵ و میزان متوسط بارندگی این شهرستان ۲۸۰ میلی متر است که هر چه بسوی غرب می رویم بر میزان بارندگی افزوده می شود با توجه به آمار اداره هواشناسی بجنورد حداکثر و حداقل های مربوط به حرارت به رطوبت، یخبندان ذکر می شود.

حداکثر مطلق حرارت ۴۲/۳ درجه مربوط به ماه اوت ۱۳۶۱

حداقل مطلق حرارت ۲۹/۵ مربوط به ماه ژانویه ۱۳۴۳

بیشترین متوسط ۲۴۱۵ درجه مربوط به ماه جولای

کمترین متوسط ۰/۴ درجه مربوط به ماه ژانویه

متوسط رطوبت ۰/۵۴

بر اساس روش آبروژه جزء اقلیم سرد و خشک محسوب می شود. شروع و خاتمه فصل خشک از ۱۰ خرداد لغایت ۲۰ آبان و شدت فصل خشک ۱۹۰ روز

جهت بادها:

بادهایی که به سمت بجنورد می وزند از چهار جهت است که تقریباً جنوب غربی و جنوب شرقی را نیز تحت تأثیر قرار داده و کوتاه مدت و بسیار گرم و خشک بوده و در تابستان می وزد و تا حد امکان باید از ورود این باد به داخل ساختمان جلوگیری می کنیم (کاملاً ضلع غرب را تحت تأثیر قرار می دهد که بایستی تا حد امکان از قرار دادن سطوح شیشه ای جلوگیری کنیم که البته با توجه به نور آفتاب نیز می توان با کاشتن درختانی تا حدودی

تأثیر قرار داده و در زمستانها به مدت کوتاهی حدود ۱ الی ۲ ماه بر روی شهر می وزد، بسیار سرد و خشک است و باید از ورود آن به ساختمان جلوگیری شود. بادهای شمال غربی که از اواخر تا اواسط بهار شهر را تحت تأثیر قرار می دهند و معتدل و مرطوب بوده و ضلع شرقی را تحت تأثیر قرار می دهند که برای ایجاد کوران و تهویه در ساختما مناسب است و می توان با قرار دادن باز شوها در این ضلع از آن استفاده بهینه کرد با توج به اینکه بادغربی باران زا است باید تا حد امکان از قرار دادن سطوح شیشه ای در این بخش خودداری نمود با شرایط ذکر شده بایستی ساختمان ساخته شده مواردی را دارا باشد که دریافت انرژی را در تابستان خصوصاً بین ساعات ۹ صبح تا ۶ بعد از ظهر را داشته باشد.

آمار ماهانه متوسط ۱۳ ساله بارندگی: (۱۳۶۸- ۱۳۵۶)

<u>فصل بهار</u> <u>فصل تابستان</u> <u>فصل پاییز</u> <u>فصل زمستان</u>

فروردین ۳۶/۵ میلی متر تیر ۱۰ میلی متر مهر ۱۰/۶ میلی لیتر دی ۲۰/۱ میلی لیتر

اردیبهشت ۳۷/۹ میلی لیتر مرداد ۱۰/۴ میلی لیتر آبان ۲۴/۳ میلی لیتر بهمن ۳۲/۱ میلی لیتر

خرداد ۱۵/۵ میلی لیتر شهریور ۶/۹ میلی لیتر آذر ۲۶/۷ میلی لیتر اسفند ۳۷/۲ میلی لیتر

اعداد مربوط به بارندگی مقدار آب بدست آمده لز بارش برف به باران و تگرگ است.

حوزه پوشش گیاهی شهر بجنورد شامل چهار بخش است.

۱- حوزه استپی سرو ۲- حوزه نیمه استپی سرو ۳- جنگلهای خشک ۴- کوههای مرتفع

از نظر معماری جهت گیری ساختمان در بهترین حالت ۱۲ به سمت جنوب شرقی خواهد بود نسبت باد به خورشید ۱ به ۳ را می باشد و از نظر محیط آسایش در ماههای خرداد، تیر و مرداد در منطقه آسایش انسان می باشد. در ماههای فروردین، اردیبهشت، شهریور، مهر، آبان و اسفند نیاز به سیستمهای گرمایی استایستا داریم. در ماههای آذر، دی، بهمن نیاز به سیستمهتی پویا است در جنوب شرقی نیاز به درختکاری جهت جلوگیری از باد مزاحم و نور آفتاب

جمع بندی اقلیم در ساخت و ساز معماری:

کف ساختمان با مصالح سنگین

دیوارها با مصالح سنگین

ایجاد کوران از غرب

استفاده از اطاق آفتاب جهت زمستان

باز شوها بیشتر به سمت جنوب هستند.

کودکان و معماري :

يكي از اصلي ترين وظايف هر فضاي معماري آن است كه نيازها و علايق استفاده كنندگانش را به نحوي مطلوب و شايسته پاسخگو باشد . براي نيل به اين مهم نيز بايد اين استفاده كنندگان شناخته شوند و خواست ها و مطلوبيت هاي آنان مشخص گردد .

پي بردن به اين امر در مورد بزرگسالان و فضاهاي مورد نياز آنان به راحتي صورت مي گيرد ، چرا كه آنان جدا از اختلافات محيطي و فرهنگي و تربيتي در مورد درك فضاهاي معماري تقريباً شبيه هم فكر مي كنند در حالي كه در مورد كودكان و نوجوانان اين چنين نيست زيرا ساختار ذهني آنها و شيوه هاي تعقل و احساس كردن آنان با بزرگسالان ، تفاوت هاي اساسي دارد . لذا لازم است تا طراحي معمار هنگام كار براي اين گروه سني ، با اين تفاوت ها آشنا باشد و به آنها توجه كند .

معماري براي كودكان :

- تاثيرات دو سويه محيط و فرد
- محيط يك مجموعه ي آموزشي كودكان
- خصوصيات كالبدي فضا

علل و اهداف طراحي براي كودك :

چون كودكان دوراني بحراني و مهمي را پشت سر مي گذارند ، بدون راهنمايي مدبرانه افرادي كه مسئوليت تربيت آنها را به عهده دارند ممكن است به انحراف و نگراني هاي فراوان دچار شوند . به همين علت كمك به آنها براي درك دگرگوني ها و چگونگي رويارويي با آن و نيز شناسايي خود و چيرگي بر نيروهاي دروني همه از وظايفي است كه مراكز آموزشي براي دستيابي به يكي از اهداف خود يعني يك شخص متعادل پرورش دادن ، انجام مي دهند . اين شناسايي مستلزم تقويت توان و تفكر ، توجه به تندرستي و بهداشت كالبدي ، ايجاد عادت به مطالعه و نوشتن ، پرورش چشم و گوش از لحاظ دقت در مشاهده و تشخيص و بهره گيري از هنرها ، سرگرمي ها و تفريحات و بهره برداري به جا از همه اوقات فراغت مي باشد . نوجوان به زودي فردي بالغ مي شود ، لذا بايد با حقوق و وظايف و مسئوليت هاي اجتماعي خود آشنايي كامل پيدا كند و گرايش او در انجام اين وظايف تقويت مي شود . از طرفي نوجوان مايل است هر چه زودتر از نظر اقتصادي مستقل شود . براي همين مركز پرورش و آموزش بايد فرصت هايي براي

او فراهم آورد که در زمینه هاي کار و پیشه ، چیره دستي هاي حرفه اي و آگاهي هاي شغلي بدست آورد .

به هر حال چنین کانوني کم کم محیطي ویژه مي شود که هر یك از اعضاء جامعه باید از آن بگذرد تا آماده خدمات شود و الا نه مي تواند بیشترین خدمات را انجام دهد و نه از امتیازهاي جامعه کاملاً بهره مند شود . فضاي کانون اگر چنانچه محیطي گرم و دلچسب ، مطابق با درك و قدرت فهم کودکان و نوجوانان ایجاد نماید که بتواند جاذب براي حضور آنان بوده و همان احساس امنیتي را بوجود آورد که خانه به آنها مي دهد و حتي در مواردي از آن هم فراتر رفته و مانوس ترین مکان انساني - اجتماعي را پیرامون آنها ایجاد کند ، مي تواند مناسب ترین بستر جهت شکوفایي استعدادهاي دروني و پرورش فکر و ادراك آنها باشد .

نظر به پیشینه و سنتي که در کشور ما وجود دارد ، گمان مي رود که وظیفه اکثر مدارس تنها آموختن سواد و پر کردن حافظه از دانستنیهاست .

کاستي هاي مدارس سنتي عبارتند از :

الف - مدارس با دنیاي بیرون از خود پیوندي ندارد و دانش آموزان را بي نیاز نمي کند و ایشان را سازگار با آنچه در پیرامونشان است ، پرورش نمي دهد .

ب- مدارس در برابر دگرگوني هاي محیط ایستادگي مي کند و مانع رشد مي شود .

ج- فضاي اغلب مدارس ، محیطهایي بي روح و بي ارتباط با خواستها و نیازهاي ادراکي - بصري دانش آموزان مي باشند و نه تنها در جذب آنان ناتوان هستند بلکه عامل پر قدرتي در ایجاد دلسردي و وازدگي و فرار دانش آموزان از مدارس مي باشند . و در این شرایط است که مناسب ترین روش هاي تربیتي و فعالي هم ، در اجزاء و پیاده کردن اهداف و مقاصد آموزشي خود با اشکال مواجه خواهند شد .

د- اکثر مدارس حتي امکانات اولیه براي آموزش و تربیت در اختیار ندارند و فقط معدودي از آنها (مانند مدارس تیزهوشان) از وسایل و امکانات بالا بهره مند هستند . فعالیتهاي فوق برنامه ، روشي است مناسب براي هر چه اجتماعي کردن دانش آموزان مدارس و در ضمن مي توان بدور از زور و اجبار مدارس سنتي ، روحیه کار گروهي را در آنها به خوبي پرورش داد . کافي است تیتر مسائل و تیتر مطالب به دانش آموزان داده شود و خود آنها در پي

دريافت جواب برآيند . چرا كه افراد بار آمده در اين اجتماعات هم جستجو گرند و هم سريعتر عمل خواهند كرد .

پايه كارها و فعاليتهاي فوق برنامه براساس آموزش هاي سمعي – بصري و كار ، و نيز همبستگي مناسب اين عناصر با هم استوار است . آموزش سمعي – بصري پي گيري و كنجكاوري كودكان و نوجوانان را نيز بيدار مي كند و آنان را به دقدت و يادگيري وا مي دارد در ضمن درس براي كودك و نوجوان روشن و معني دار مي شود و وي را به كسب آگاهي بيشتر بر مي انگيزاند . آموزش سمعي – بصري (شنيدن + ديدن) هنگامي كامل مي شود كه با كار همراه باشد . فراهم بودن امكان تجربه و آزمون شنيده ها بر ديده ها و خوانده ها مي تواند ادراك در آن زمينه را به بالاترين حد ممكن برساند . براي همين ، كار عملي جزئي از اجزاي لازم كارهاي فوق برنامه مدرسه است و ثمرات اين روش اين است كه دريافتي دقيقتر از صرف خواندن و نوشتن درباره موضوع بدست دانش آموزان مي دهد و به اين ترتيب دانش و آگاهي هاي او را در هر زمينه بيشتر مي كند و در ضمن توانايي بي پايان و پر شر و شور نوجواني را در راهي سودمند به مصرف مي رساند و به اين طريق از شكل گيري و يا گسترش ناهنجاري هاي رفتاري آنان جلوگيري به عمل مي آيد .

بطور كلي هدف آن است كه كودكان و نوجوانان در جريان كارهايي تفريحي و كمك آموزش با گوشه هايي از علوم و هنرهاي مختلف آشنا شوند . آنچه به نظر مي رسد كه مي تواند دانش آموزان را جوابگويي كند اين است كه فرهنگسراي كودكان و نوجوانان ، در زمينه هاي گوناگون علمي ، هنري ، فرهنگي و تفريحي – ورزشي امكانات و فضاهاي شايسته را داشته باشد .

علوم :

در طرح كلي برنامه بر اين پايه است كه هر يك از رشته هاي مختلف علمي ، به روش سمعي – بصري تجربه اي به دانش آموزان ارائه مي شود به اين ترتيب كه آنان مطالب را در كلاس ها از مربي مي شنوند ، درباره موضوع ، فيلم يا اسلايدهايي مي بينند يا در نمايشگاهها ، آزمايشگاهها ، كارگاه ها و محيط طبيعي نكاتي را مي بينند و سپس خود به تجزيه آن مي پردازند .

فرهنگ :

منظور از فرهنگ مجموعه آداب و رسوم و علوم ، معارف و هنرهاي يك قوم است مفهوم فرهنگ يادآور بنياد كتابخانه نيز هست .

هنرها :

وجود امكانات لازم و كافي براي انجام فعاليتهاي هنري را بايد از جنبه هاي ضروري كارهاي فوق برنامه به شمار آورد ، چرا كه در دنياي امروز ثابت شده كه بدون آشنايي با هنرها ، فراگيري ديگر رشته ها ناقص خواهد ماند .

ورزشي – تفريحي :

ورزش از سويي جزئي از بازي كودكان است و از سويي ديگر در پرورش روح و جسم او موثر مي باشد . بازي تصور و انديشه كلي از فعاليتي است اختياري و ارادي و غير انتفاعي كه ويژگي آن ، آزادي فرد در تغيير دادن نوع آن و انجامش به دلخواه خود و از روي ميل و طيب خاطر مي باشد .

بازي هاي ورزشي بيشتر مقيد به مقررات و قالب بندي مي باشند كه هر يك به صورت يك مجموعه كلي در آمده و براساس تركيبي از عناصر است كه عبارتند از : رقابت ، مهارت ، تقليد و شانس .

ورزش عبارتست از مجموعه فعاليتهايي كه اكثراً با وسيله و ابزار مي باشد و تا حدودي انتفاعي است . ورزش داراي مقررات و قواعد معين و مشخص و سازمان يافته اي است كه در آن خصيصه قدرت بدني و مهارت نمايان مي گردد .

شكي نيست يكي از اهداف آموزش و پرورش ، شناخت اشيايي است كه پيرامون ما را پر كرده اند . بازي و ورزش نخستين گام براي رسيدن به اين هدف مي باشند .

درك كودك از فضا ، فرم و محيط :

بررسي ادراك كودكان از محيط پيرامونشان نشان مي دهد كه اگر چه آنها نسبت به بزرگسالان ديد سهل انگارانه و غير فعالانه اي دارند ولي اساس ديد آنها بر يك احساس كلي قرار دارد بدون آنكه توان تجزيه و تحليل آن را داشته باشند . اين احساس كلي به كمك تمام نگري خاص كودكانه و نيز قدرت تخيل بسيار قوي كه خاصه اين دوران زندگي است ، به ادراك بسيار جامع تري از مفاهيم اشياء و پديده ها دست مي يابند .

در اين زمان گرچه تجسم حركت براي كودكان مشكل است و آنها از تجسم كارهايي كه انجام مي دهند ناتوانند . ولي از قدرت تجسم بسيار بالايي برخوردارند و تفاوت اساسي اختلافات ديد در بزرگسالان و كودكان از همين جا ناشي مي شود .

عدم پويايي و ميزان نبودن ديد در كودكان اگرچه در برداشت هاي آنها انحرافات بسياري را ايجاد مي كند ولي به كمك ديدگاه ويژه خود به دريافت هاي غريبي از اشياء و پديده هاي اطراف خود مي رسند . در اين زمينه خط ترك خوردگي يك ديوار و يا شكاف بين دو سنگ ، مي تواند حاوي داستان هاي بسيار براي روح پر تخيل آنها باشد . به عبارت ديگر اگر چه دايره شناخت و ادراك كودك از محيط پيرامون او ، تنگ و محدود است و با رشد فكر و ادراك كودك ، وسعت مي گيرد ولي كودكان با قدرت تخيل وسيع خود مفهوم كلي تري از اجزاء مورد بررسي خود استنباط مي كنند .

- اگر كودكان را با بزرگسالان مقايسه كنيم ، متوجه مي شويم كه نقاط متمركز چشم آنها كاملاً ميزان نيست اين نقاط از خطوط تصوير ، چند سانتي متري تجاوز مي كند .
- رفتار كودكان خرد سال نيز چنان است كه گويي انتظار دارند حتي به ياري تمركزهاي خطا آميز چيزي ببينند در حالي كه بزرگسالان با روش منظم تري وارسي مي كنند .
- كودكان چون بطور فعال وارسي نمي كنند كمتر خسته مي شوند . آنها در حدود سن ۹-۱۰ سالگي متوجه مرجع ها مي شوند . از مرز تصوير پا را فراتر مي نهند و به حاشيه ها نظر مي كنند .
- كودكان كمتر از ۷-۸ سال اشياء را يكي يكي توصيف مي كنند بدون آنكه رابطه اي بين آنها برقرار كنند در حالي كه كودكان سنين بالاتر رابطه بين اشياء را نيز بيان مي نمايند و دو شي را هم مقايسه مي كنند .

ويژگي هاي ذهني - رواني كودكان در معماري :

امروزه روان شناساني كه بخصوص از طريق نقاشي كودكان ، به بررسي و شناخت لايه هاي دروني ذهن آنها مشغولند ، بر اين نكته اتفاق نظر دارند كه كودكان فضا را نه براساس آنچه برايشان قابل رويت است بلكه بر پايه تصاوير خاصي كه در ذهن آنان تشكيل مي شود ، درك مي

كنند و اين نكته از اساسي ترين تفاوت هاي درك فضايي كودكان و بزرگسالان مي باشد . هر چه كودك به سنين نوجواني نزديكتر مي شود . اين تفاوت نيز كمرنگ تر مي گردد بطوري كه نوجوان از اين لحاظ ويژگي هاي عقلاني تري بروز مي دهد و دنيا را به گونه اي صحيح مي بيند .

بنابراين در طراحي فضاهايي كه استفاده كنندگان آنها را كودكان تشكيل مي دهند ، طراح مي تواند با در نظر گرفتن ويژگي هاي ذهني – رواني آنها ، به خلق فضاهاي معماري بپردازد .

شايد يكي از مهمترين ويژگي هاي ذهني كودكان كه در درك ايشان از فضا موثر است قوه تخيل باشد . كودك با استفاده از خيال پردازي، شكل ها و حجم هاي فضايي و هر چيز ديگر را به گونه اي خاص تعبير و تفسير مي كند و بدين وسيله به دنياي متفاوت وارد مي شود و بر گوناگوني هاي درك خود از فضا و دنيا مي افزايد .

وجود اين مشخصه در كودكان ، لزوم استفاده از عناصر و شكل هاي متنوع و گوناگون در فضاهاي داخلي و خارجي را باعث مي گردد زيرا بدين گونه قدرت تخيل كودك بارور مي شود و به او اجازه پرواز و رشد مي دهد و فضا را براي او خوشايند و مطلوب مي سازد .

اين تنوع و گوناگون مي تواند هم در شكل هاي معماري و عوامل موثر در آن مانند سلسله مراتب ، ريتم ، مقياس و اندازه و هم در اجزاء معماري مانند درها و پنجره ها ، اختلاف سطح ها و حتي در رنگ هاي بكار برده شده ، رعايت گردد و در واقع موجب تمايز معماري كودكان از معماري بزرگسالان شود .

عامل ديگري كه درك فضايي كودكان را از بزرگسالان متفاوت مي كند آن است كه كودكان خود را همواره در متن چيزهايي كه مي بينند ، حس مي كنند . مثلاً اغلب اتفاق مي افتد كه وقتي كودك شش يا هفت ساله اي مي خواهد كوچه اي را با تمام خانه هايي كه در آن واقع است نشان دهد ، بعد از ترسيم خانه هايي كه در مقابل او هستند ، كاغذ را بر مي گرداند و در طرف ديگر آن خانه هايي كه در پشت سر او قرار دارند رسم مي كند .

اين گونه درك حجم و فضا به كودكان است ، آنها مانند بزرگسالان خود را در خارج از منظره و در يك نقطه ديد مناسب قرار نمي دهند .

از ديگر نكاتي كه در معماري كودكان مي توان در نظر گرفت آن است كه ذهن كودك كل نگر است و از چند چيز جداگانه يك برداشت كلي ارائه مي دهد و به تفكيك و بررسي اجزا نمي پردازد . لذا شايسته است كه در طراحي فضاهاي مختص كودكان از مواجه شدن يك جا و ناگهاني كودكان با چند فضاي مختلف كه امكان درك همگي آنها براي وي مشكل است ، اجتناب گردد و فضاها به نحوي شكل گيرند كه كودك بتواند در مراحل مختلف و گام به گام بعد از تجربه كردن يك مرحله به مرحله ديگر برسد . توجه به اين امر باعث مي شود كه در فضاي مورد نظر مقياس ذهني – رواني كودك رعايت گردد و او درك مناسبي از فضاها پيدا كند . چرا كه در غير اين صورت محيط در نظر او آنقدر بزرگ و گسترده مي آيد كه وي نمي تواند ارتباط مناسبي با آن برقرار سازد و در نتيجه دچار دلسردي و بي ميلي مي گردد و از تجربه آن خودداري مي ورزد .

بطور كلي در مورد تاثير ويژگي هاي ذهني – رواني كودكان در درك فضا مي توان اين طور گفت كه در نظر كودك آنچه كه مي شناسد ، مهم است و نه آنچه كه مي بيند . اين امر به خوبي در نقاشي هاي وي كه در واقع بيان بي واسطه كودك از آنچه كه درك مي كند ، هستند قابل شناسايي است . كودك در نقاشي هاي خود فقط آن جنبه هايي از اشياء را كه شناخته است ، رسم مي كند و نه آنچه را كه ظاهراً مي بيند و به همين علت نقاشي هاي او داراي دو خصيصه متضاد هستند ، يكي آنكه نسبت به بيان بعضي از عناصر كه قابل رويت هستند ولي از نظر او مهم جلوه نمي كنند كوتاهي مي كند ، ديگر آنكه عناصري را به شكل در مي آورد كه براي او مهم هستند ولي قابل رويت نيستند .

بر اين اساس بهترين راه براي فهم ادراك كودكان از فضاهاي گوناگون آن است كه طراح خود را جاي آنان بگذارد و با چشم يك كودك دنيا را بنگرد و با ذهن يك كودك به دنيا فكر كند و در اين باره مولوي راست گفته است كه ك:

چون كه با كودك سروكارت فتاد پس زبان كودكي بايد گشاد

كاربرد رنگ در معماري كودكان :

از آنجايي كه يكي از مهمترين و موثرترين و در عين حال ساده ترين وسايل متنوع بخشيدن كه از نيازهاي اصلي فضاهاي مختص كودكان به شمار مي رود استفاده از رنگ مي باشد ، بي مناسبت نيست كه در اين قسمت ، درباره رنگ و تاثير آن بر كودكان و برداشت آن از رنگ مطالبي آورده شود .

رنگ از عواملي است كه بنا به قراين تاريخي هميشه توجه بشر را جلب كرده است . رنگ ها بوسيله امواجي ايجاد مي شوند كه اختلاف طول امواج و تعداد نوسانها باعث تعدد آنها مي گردد . رنگ بر جسم و روح انسان تاثيري مسلم دارد . تاثير جسماني و رواني رنگها را از اكتشافات قرن اخير مي دانند ولي در قرون و سطي پزشكان از رنگ قرمز براي درمان بيماري هاي پوستي استفاده مي كردند . در طب قديم خود ما اتاق بيماران سرخكي را با پارچه اي قرمز رنگ ، رنگين مي ساختند . پزشكان زمان ما در درمان بيماري رواني از تاثير رنگها غافل نيستند . درباره رنگ و تركيب و هماهنگي آنها تحقيقات بسياري انجام گرفته است . درمان كودكان بي حس و كم خون ، بوسيله رنگ قرمز نتيجه غير قابل انكاري دارد زيرا با تاثير رنگ قرمز تعداد گلبولهاي قرمز فزوني مي گيرد و رشد بدن به رشد بيشتري مي رسد و در نتيجه وزن كودك بيشتر مي گردد . ميل به فعاليت ها و احساس شادي و نشاط بعد از احساس رنگ قرمز انكارناپذير است .

معمار + مشاور :

نقل و انتقال از خانواده به گروه ناشناخته بزرگتر تجربه قشنگي است كه در طرح اتاق جادار و عملكردي شكل مي گيرد . بدين جهت فضائي ايجاد مي شود كه از طريق پديده هاي پايين به زمين نزديك است :

رنگهاي شاد و شفاف و آزاد (سفيد / زرد) ، شكل هايي كه تصور كودكانه را بر مي انگيزد ، مصالح ساختماني كه آفرينش و خلاقيت را تشويق مي كند ، يك استخر ماسه اي با تاثيرات ارتباطي و آرامش بخش ، روشني لطيف و شفافيت در ديد و منظر داخلي و خارجي ، اشكال هندسي مختلف و كلاسيك ، عناصر گوناگوني كه مي گذارد كودكان خود آنها را آزادانه تنظيم نمايند . بدين معني كه طرح اتاق بايستي

در جزئيات قادر باشد تا كودكان را در مسائل زير كمك نمايد :
براي بازي ها در گروههاي كوچك و بزرگ و انجام بازيهاي مختلف ، نقاشي كردن ، ماردستي ، ساختمان كردن ، رقص و موسيقي ، بازي نمايشي ، آشپزي ، نان پختن .
مخفيگاه در گوشه ها براي پنهان شدن و استراحت كردن .
اتاقي براي امتحان ، دويدن ، پريدن و بالا رفتن .
ديوارهاي بزرگ براي نقاشي كردن ، تزئين و كف ، آويختن ، تصاوير را به نمايش گزاردن ، سقف هايي براي آويزان كردن چيزهاي كودكانه ، سقف شيشه اي براي ديدن خورشيد ، باران و اولين دانه هاي برف .
زندگي گياهان را در اتاقها ، روي سقف ها و در باغ تجربه كردن .

وسرانجام طراحي كردن :

كودكان :
جاهاي جالب :
فضاي مركزي چون بسيار دوستانه است و بويژه وقتي كه به آخر هفته نزديك باشد . جاي دنج روي بالكن كه مي توان با آرامش در آنجا مطالعه كرد . بالكن كه مي توان خيلي آرام آنجا نشست و افراد را در فضاي مركزي تماشا كرد . زير پلكان چون هيچكس كودكان را آنجا نمي بيند ، مي توان آنجا فكر كرد و آخر هفته را تماشا و تصور كرد . نرده هايي كه مي توان روي آن سر خورد .

جاهاي زشت :
توالت ها ، كه گاهي اوقات بوي بد مي دهند .
چيزهاي زيبا :
شكل گرد مدرسه زيباست . كودكي كه ۸ سال در اين مدرسه بوده و هنوز نيز همه جاي مدرسه را نمي شناسد .
چيزهاي زشت :
رنگهاي خيلي تيره و كنج خيلي كوچك بالكن .
چيزهاي مطلوب :
رنگها به رنگ آبي و قرمز تغيير داده شود ، زيرا رنگهاي مطلوب و علامت مدرسه هستند . سنگهايي كه از روي

ديوار پرت مي شوند ، و ممكن است به سر بچه ها صدمه بزند

مباني ادراك فضا :

بنابر نظريه ارتباطات ، بشر موجودي است كه نمي تواند بدون ارتباطات زندگي كند . هر فرد زنده به وسيله حواس خود از محيط زندگي اش اطلاعاتي به دست مي آورد و آنها را در مغز خود بررسي مي كند . بدين ترتيب عناصر ارتباط به فرستنده پيام ، خود پيام و گيرنده پيام تقسيم مي شود .

فضاي كالبدي و محيط زندگي همچون فرستنده داراي پيامهايي است كه به صورت سازمان يا بافتي خاص وجود دارد و انسان براي درك آنها سعي بر ايجاد و تصور انتظامي ، متناسب با قابليتهاي ادراكي خود مي نمايد . انسان براي درك محيط احتياج به قواعد و قالبهايي دارد كه به مدد آنها بتواند انتظام و يا بافت اطلاعاتي آن را بدست آورد . به كمك اين قواعد است كه فرد مي تواند در ذهن خويش با به هم پيوستن و توالي بخشيدن علائم ، آن نظم و سازماني خاص را تشكيل داده ، محيط را آسانتر درك كند .

در عناصر كالبدي و معماري در مقياس واحدها يا مجموعه هاي شهري قواعد فوق الذكر صادق است . لذا فرم كالبدي ، انتظام فضايي و قانونمندي سازمان كالبدي در مقياس خود و كلان و رابطه و نظم في ما بين آنها ، نظم و كيفيت بيروني و دروني ، و كيفيت توالي ، در ادراك انسان سهم قابل توجه خواهند داشت .

ظرفيت ادراك :

آنچه در اين مبحث مطالعه مي شود نحوه دريافت گيرنده پيام با همان نحوه ادارك او از پيامهايي است كه ما به عنوان طراح توسط طرح خود ارسال مي داريم .

ذهن آن تعداد از علائم رسيده را جذب مي كند كه با آنها بتواند محيط را درك و كنترل كند . اين امر در صورتي امكان پذير است كه اطلاعات به اندازه لازم و كافي در محيط وجود داشته باشند . در غير اين صورت ذهن دچار خطاي ادراك صحيح از محيط مي گردد . عامل موثر در خطاي ادراك ، اطلاعات ريز يا كمبود اطلاعات و تحريكات احساسي در محيط است . تحميل اطلاعات زياد بيش از توان در سيستم ادراك انسان ممكن است در پي عواملي چون بي نظمي و

پيچيده بودن مجموعه فضا و عناصر آن ، وجود اطلاعات زائد مانند شلوغي بيش از حد ، تنوع و تضاد زياد ، تضاد رفتارها ، سرو صداي زياد و همهمه ، رفتارهاي ناموزون و ... بوجود آيد .

كمبود اطلاعات و تحريكات احساسي نيز باعث خطاي ادراكي و خلل رواني مانند خستگي ، سردرگمي ، عدم احساس مكان و ... را به همراه دارد . كمبود اطلاعات در فضاهاي شهري مانند خيابانهاي مستقيم و يكنواخت فضاهاي بدون تنوع و غيره در معماري عناصر ساختماني مانند مدرسه به مثابه فضاهاي طراحي نشده مانند مدارسي كه در آن يك ساختمان تيپ در فرم مكعب مستطيل ساده در وسط يك زمين بزرگ خالي و پوشيده از آسفالت و محاط شده با ديوار يكنواخت و كوتاه كه فاقد كيفيت مطلوب و اطلاعات ناشي از وجود جزئيات و عناصر معماري در آن مي باشد .

اصول طراحي :

به طور كلي فضاهاي مختص كودكان به دليل عملكرد خود داراي مشخصات خاصي است كه براي طراحي فضاي مطلوب و مناسب بايد اين مشخصات را به دقت بررسي كرد:

۱- ايجاد احساس گوناگوني و تنوع در فضاي آموزشي كه باعث ايجاد حس محبوبيت در كودكان مي شود .
۲- تحريك تخيل كودكان و بالا بردن درك زيبايي شناسي آنها به وسيله ايجاد تنوع
۳- توجه به توسعه فضا در آينده .
۴- ايجاد هويت و معني خاص براي هر فضا
۵- ايجاد امنيت رواني و ارضاء حس مالكيت كودكان نسبت به فضاي خودشان
۶- كودك احتياج به قلمرو و حريم خاص خود دارد تا با همسالان خود در آنجا احساس امنيت كند .
۷- دسترسي هاي خوانا به فضاها
۸- تقسيم محوطه و فضاي باز به قسمت ها متنوع بسيار مطلوب و مورد علاقه بچه ها
۹- كودكان عاشق طبيعت ، خورشيد ، آب و آتش و حيوانات هستند و در نهايت هر چه بتوانيم ارتباط كودكان را بيشتر با فضاي سبز و طبيعت برقرار كنيم محيط دلخواه و جذاب را براي آنها فراهم كرده ايم . و اين همان محيطي است كه خلاقيت و نوآوري كودك را تقويت مي كند .

۱۰- ایجاد تنوع در وحدت به وسیله نشانه ها ، که باعث برانگیختن احساسات کودك مي شود و همچنین غرور و اعتماد به نفس را در کودکان افزایش مي دهند و باعث ایجاد حس افتخار و تعلق خاطر کودك به محیط مي شوند .

۱۱- کودکان از امکان ایجاد ارتباط بین دو فضا لذت مي برند و این موضوع سبب مي شود که در آنها احساس آزادي و زنداني نبودن ایجاد شود .

۱۲- ایجاد پرسپکتیوهاي متنوع

۱۳- ایجاد فضاي نیمه باز در کنار فضاهاي آموزشي بر کارایي و کیفیت فضایي مي افزاید .

۱۴- کودکان احتیاج به فضاي ثابت براي خودشان دارند . فضایي که متعلق به آنهاست و در کودك احساس امنیت رواني ایجاد مي کند .

۱۵- اختصاص فضایي ثابت به کودکان باعث تقویت حس هویت مکاني درکودك مي شود .

۱۶- ایجاد فضاي باز با مقیاس انساني

۱۷- ایجاد فضاي داخلي چند عملکردي و انعطاف پذیر به گونه اي که هر سازماندهي مي تواند تعریف جدیدي از فضا به دست دهد .

۱۸- عدم وجود تزئینات باعث ملال و خستگي شده و اثري فیزیکي بر روي سلامت مي گذارد .

۱۹- فضاهایي که با نور طبیعي روشن مي شوند از نظر کودکان دوستانه و با نشاط هستند و فضاهایي که نور طبیعي کم و یا نور مصنوعي دارند در نظر آنها خیلي گرفته و کهنه هستند .

۲۰- ایجاد حس آزادي و ارتباط نزدیك با فضاي باز

۲۱- تهویه خوب در جهت کارکردن با حداقل خستگي و براي سلامت کودکان ضروري است

۲۲- جلوگیري از نور مستقیم که باعث گرماي زیاد و همچنین خیرگي چشمي است .

۲۳- با استفاده از رنگ مي توان فضایي شاداب و سرزنده بوجود آورد .

۲۴- ایجاد احساس و آرامش به وسیله استفاده از فرم مناسب با کیفیت فضا

۲۵- ورودي باید دعوت کننده باشد تا کودکان را به داخل جذب کند .

۲۶- نماي خارجي ساختمان نيروي هدايت كننده مخصوصي براي كودك دارد و يك نماي جالب و زيبا ، تصورات كودك را تحريك مي كند و در آنها احساس افتخار و تعلق به محيط را ايجاد مي كند .
۲۷- فضاهاي مركزي مانند ورودیها و هال هاي عمومي عامل توسعه ارتباط جمعي كودكان بوده و اجازه زندگي اجتماعي را به كودك مي دهد .
۲۸- رعاي اصول ايمني براي حفظ جان كودك .

ايده هاي كلي طراحي :

اولين و مهمترين ايده اين طرح استفاده حداكثر و بهينه از شرايط موجود سايت مي باشد . اين ايده به صورت محوري تعريف مي شود كه در سايت حركت كرده ، فضاهاي جانبي مشتق شده از آن ، همان فضاهاي تعريف شده بازي براي اين گروه سني خاص مي باشد . با توجه به اين گوناگوني فضاهاي جانبي محور اتصال دهنده نمي تواند از ابتدا تا انتها به يك شكل به حركت خود ادامه دهد .

ايده هاي كلي فضا :

شكل گيري ابزار و فضاها به گونه اي كه كودكان بتوانند همه چيز را كنترل كنند ، اينجا چيزي وجود ندارد كه نتوان به آن دست زد يا آن را تغيير داد .

طبيعت به عنوان عنصر بازي ، عناصر معماري همچون قطعه هاي اسباب بازي و تنظيم يافته براي كودك .

استفاده از اشكال و احجام خاص هندسي در فضاهاي مورد نظر جهت تحريك رفتارهاي ادراكي و حسي كودك .

بالا بردن تجربه فضايي كودك به كمك عناصر معماري پل ، سكو ، ويدو ...

ايجاد خاطره و احساس تعلق خاطر در فضا و بالا بردن دفعات مراجعه به پارك .

همچنين با ايجاد فضاهايي كه كودك در آن خود دنيا خود را مي سازد .

تجربه عملي كودكان و ايجاد فضايي سرگرم كننده و جذاب كه مقل يك كتاب خوب كودكان و بزرگترها را به دنيايي از تجربه ها سوق دهد.

ايده هاي ساختاري :

تقسيم فعاليتها و فضاها در سه حوزه متفاوت كه هر يك از اين حوزه هاي سه گانه داراي ايده هاي طراحي و ويژگيهاي خاص خود مي باشد تحت عناوين حوزه تخيل ، ماجراجويي و فراگيري .

حوزه تخيل بازيهاي تخيلي و نمادين ، خلق ، تصور و تفكر در قالب بازي :

كودك آنچه در تخيلش است ، به تصوير مي كشد ، با الهام از نقاشي هاي كودكان در اين حوزه سعي در ساختن آن چيزي است كه در تصور و تخيل كودكان شكل مي گيرد . اين بخش با توجه به حضور كوه ، درخت ، رودخانه ، آب ، خانه و دامنه سبز در نقاشي كودك شكل گرفته .

در يان حوزه از عناصر معماري و طبيعي به عنوان بازي و تخيل استفاده شده است .

پلها :

تقويت ديد پرسپكتيو ، ديد به دور دست ، احساس رها شدن ، احساس بزرگ تر بودن جذابيت و نازكي درك پرسپكتيو در كودكي

عناصر معماري و طبيعي : درختها ، مجسمه ها در مقياسهاي مختلف ، همه چيز در يك محوطه بازي نبايد قابل استفاده باشد . چيزهايي كه تنها جذابيت آن در بودنشان است مطلوب خواهد بود .

سقفهاي شفاف و معلق ، توليد تصورات متفاوت تداعي ابر ، تداعي چمن ، سقف رنگي و ... دراي حالتي زنده و پويا .

حوزه فراگيري آشنايي با نشانه ها ، دنياي بزرگترها و آموزش :

حضور ساختمانهاي جدي ،محل آموزش و فراگيري ضمن تفريح و سرگرمي و لذت ، به عنوان زمينه در لايه اي توپوگرافي پايين تر شكل گرفته است . استفاده از اشكال خالص جهت درك سريع كليت فضا و تكرار عناصر مشابه جهت وحدت و خوانايي بيشتر در مجموعه

حوزه ماجراجويي بازي و سرگرمي صرف ، كاوش و جستجو :

هيچگاه در زندگي ، انسان به اندازه دوران كودكي به دنبال اسرار و رمز نمي رود ، اسرارآميزي يك بخش مكمل زندگي است . فضاهاي اسرارآميز و مرموز در دنياي كودكان جذاب است . اين حوزه داراي مفاهيمي چون در جريان بودن ، پويايي و تنوع است .

جهت دریافت هرگونه رساله و مطالعات معماری با قیمت پایین با ما تماس بگیرید.

۰۹۹۰۷۵۳۰۹۲۰